

Sessió Municipalista “Pluja d’idees”: SÍNTESI

En aquest document es recull una síntesi de la sessió de “*pluja d’idees*” celebrada a la seu del Consell Comarcal el 2 de juny de 2016, la transcripció de la qual s’acompanya adjunta al present document de síntesi (**Annex 2**).

Aquesta sessió ha estat organitzada dins les actuacions desenvolupades amb motiu de l’organització del “*Fòrum Municipalista*”, un espai de reflexió, debat i anàlisi entorn al Baix Llobregat, on participen els responsables municipals de la comarca. Tanmateix aquest Fòrum s’emmarca en un procés de participació congressual ampli sota el títol de “El Baix Llobregat a debat”, que ha volgut fer una reflexió des de la societat civil en relació a la situació actual dels municipis i comarca del Baix Llobregat. D’aquesta manera ambdós processos formen part d’un tot, amb mirades que es complementen i que ajudaran a fer una radiografia actualitzada de la comarca i dels reptes que aquesta haurà d’abordar en un futur d’incerteses i complexitats, com el que tenim al davant.

A la sessió, que s’ha volgut organitzar amb un format de “*pluja d’idees*”, han participat un total de deu representants del món municipalista. Quatre d’aquests són persones amb un gran bagatge de responsabilitat pública a la comarca, que han ocupat càrrecs electes a municipis del Baix Llobregat durant dilatats períodes de temps (a banda d’haver ocupat, o estar ocupant en aquests moments, altres càrrecs a diferents institucions). Els sis restants corresponen a persones que tenen en aquests moments responsabilitat pública en els seus municipis de referència. Es tractava, doncs, de complementar en aquesta anàlisi de la comarca, la mirada i l’experiència de dos grups que han tingut responsabilitat directa en la gestió municipal dels nostres ajuntaments en diferents moments de la història recent. Uns, amb la distància dels temps transcorregut i amb l’experiència d’altres moments del Baix Llobregat; els altres, amb la immediatesa d’estar gestionant els moments actuals.

Per a organitzar l’aportació d’idees, la sessió ha estat repartida en *tres blocs d’interès* que fan referència a la identitat, la cultura i el coneixement (Bloc 1); el compromís, la cohesió social i la dinamització econòmica (Bloc 2); l’entorn i la gestió del territori (Bloc 3).

Fruit del debat han aparegut un seguit d’opinions i aportacions dels participants que, de manera succinta, es resumeixen a continuació, agrupant els diferents ítems per blocs d’interès, tal com s’han tractat:

[BLOC 1 : La identitat, la cultura i el coneixement.](#)

En aquest bloc han aparegut aspectes d'identitat del territori (comarca del Baix Llobregat), basats fonamentalment en la cohesió. Una cohesió impulsada des dels municipis mitjançant l'aplicació de polítiques d'inclusió, la defensa dels drets socials i el respecte a la diversitat. El Baix ha estat definit com a un territori d'acollida, on es valora molt positivament la proximitat de les administracions locals en la defensa de les polítiques públiques.

Es detallen a continuació diferents **ítems d'interès** apareguts en el debat del **bloc 1**, que en si mateixos ja apunten algunes propostes. Entre aquests tenim, per exemple:

- El Baix Llobregat sempre ha estat un territori d'acollida, però ara hem de parlar d'un territori que, amés de donar acollida, ha de poder garantir drets i garantir feina.
- El Baix Llobregat, que ha patit agressions de tota mena, ha estat capaç de revertir aquestes situacions. I el municipalisme ha estat clau per tal de poder-ho evidenciar.
- Les identitats es construeixen i aquesta idea és fonamental per a no quedar ancorats en l'historicisme. No podem construir una identitat viable per al futur si no hi ha cohesió social.
- Som un territori d'acollida. Treballem amb un marc estable on la gent pugui desenvolupar la seva vida amb dignitat i aportem valor a un país que ens necessita. Estem en una comarca molt activa i amb molta potència, i el país necessita comarques com aquesta.
- Què volem ser quan siguem grans?: Útils a la societat, al territori i a la gent. Si no som útils, (els polítics) marxem a casa. I es parla en termes de governança, d'administració, de proximitat.
- Estem en una nova situació econòmica i s'han d'abordar estratègies, la primera és la col·laboració entre territoris i institucions, la manera de desenvolupar les polítiques públiques, la col·laboració com estratègia i l'altra és el coneixement i la formació.
- Si sabem cohesionar la diversitat això anirà endavant, si acaben triomfant els radicalisme d'una o altra banda, no ho aconseguirem. Cal fer polítiques orientades a la cohesió, dins la diversitat.
- La identitat és inclusiva, pots sentir-te membre d'una col·lectivitat que és el teu municipi i també membre d'una col·lectivitat més gran com és la teva comarca. Per a uns pot pesar més el sentiment comarcal -depèn del municipi on estigui- i per a altres més el sentiment metropolità.
- Hem de canviar la mirada, mirar cap el nord i redefinir el marc competencial. Ens agradaria que haguessin vegueries i consells comarcals. Els consells sons útils, molt, i el que cal és saber fins on arriba una administració i fins on acaba una altra. Això és el que hem de definir.
- Si parlem de proximitat, l'ajuntament és evident, però si pensem que hem de simplificar l'administració, hi ha coincidències per 3 administracions i un sol territori. Ara no li posem nom (...) Per tant, hi ha una institució que avui defensa les estratègies, les realitats i cobreix necessitats, amb molt poques competències, però que té un gran potencial. Del que es tracta és fins a quin punt li donem més competències i més recursos per a oferir aquesta proximitat.
- No hi ha cohesió social sense garanties dels drets socials, i aquest és el repte que hem de posar sobre la taula, la màxima reivindicació. Sense uns recursos per a garantir els mínims vitals de les famílies, no podrem treballar cap a una cohesió real de la nostra comarca. El paper del consell ha d'anar vinculat a aquestes competències i recursos.

- Per a fer front a la crisi calen recursos i davant d'una situació excepcional calen recursos excepcionals, sobre tot per als ajuntaments, que exerceixen un paper fonamental en la proximitat.
- Entre el municipi i la Generalitat ha d'haver algun tipus de mecanisme supramunicipal que ajudi als petits municipis, que els coordini i que al mateix temps sigui una veu potent per expressar allò que pensen els ciutadans del territori davant del govern de la Generalitat.

BLOC 2 : El compromís públic, la cohesió social i la dinamització econòmica.

Fonamentalment en aquest bloc han aparegut qüestions relacionades amb factors de dinamització econòmica, com a elements facilitadors de la cohesió social. Han sorgit aspectes de la diversitat econòmica de la comarca, on es pot trobar activitat industrial, logística, agrària, de serveis, d'economia social i cooperativa. S'ha parlat de la rellevància del Parc Agrari; de la importància de la innovació i la creativitat en la producció econòmica; de les potencialitats i diversitat del territori; de la concertació entre l'administració i els agents socials.

Es detallen a continuació diferents **ítems d'interès** apareguts en el debat del **bloc 2**, que en si mateixos ja apunten algunes propostes. Entre aquests tenim, per exemple:

- El Baix Llobregat es l'única comarca que va fer la industrialització sense una burgesia, algun mèrit devíem tenir.
- No som una comarca que visqui de una o dues empreses, cosa que seria letal. Malgrat el pes important que té la SEAT, però... és una empresa, no és l'empresa del Baix Llobregat. I també, encara que amb un paper més residual, però que hem volgut col·lectivament mantenir, és el paper del sector primari, amb l'agricultura i el Parc Agrari.
- A la nostra comarca tenim port, aeroport, SEAT al nord i amb la indústria que encara tenim, que és important, ens col·loca de cara al futur amb una projecció logística molt important. I si tira endavant d'una vegada el Corredor Mediterrani, el port i l'aeroport, podem ser l'entrada i la sortida de productes cap a –inclús– la Xina, per exemple. Tenim unes possibilitats de dinamització importantíssimes.
- Hem de potenciar i afavorir l'economia social i cooperativa, perquè aquells territoris que han tingut un fort arrelament de cooperatives han patit menys la deslocalització i han pogut superar més la situació de crisi econòmica. L'economia social en el fons és l'economia al servei de les persones, i no al revés.
- Per què gairebé tota la producció del Parc Agrari se'n va cap a fora, quan té Barcelona al costat? Per tant, el gran exemple mundial que Km0 el tenim a la nostra comarca i seria imprescindible que tota la producció del Parc Agrari anés cap a BCN. Per tant, hem de convèncer i seduir a BCN perquè miri cap al Baix Llobregat.
- Potencialitats al territori, moltíssimes. Els tres "deus": el 10% de les empreses del país estan aquí, el 10% dels assalariats, però també el 10% de la pobresa. El Baix Llobregat té una gran potencialitat, ara bé, *alerta!*, hi ha molts espais vulnerables i algunes coses no les fem bé: si fem gestió forestal i la fusta se'n va cap a Itàlia (...). Identifiquem els actius, treballem en xarxa, que encara hi ha molt recorregut perquè els sectors són molt potents. Acabem d'unir esforços i sinèrgies col·lectives, però identifiquem també les coses vulnerables.
- Dues idees diferents: Una, crec que cal impulsar la relació i les sinèrgies entre l'administració i el teixit associatiu; i segona idea, és un luxe per una AMB, per un

territori que està al costat d'una gran ciutat com és Barcelona, tenir el Parc Agrari, però hem de saber vendre la seva importància a Barcelona.

- Hem d'apostar per la innovació, la creativitat i la col·laboració entre el món acadèmic i de la recerca i les empreses. És fonamental per al futur. Reforçar les infraestructures i el coneixement és vital.
- La concertació entre els diferents agents i l'administració, com a pal de paller per a liderar les polítiques de desenvolupament econòmic local, és un repte.
- Si hem de parlar de diverses realitats de la comarca, es podrien unificar en una sola; però potser hauríem de veure on són els dèficits: de mobilitat, de infraestructures, i sobre tot, en el transport.

BLOC 3 : L'entorn i la Gestió del territori.

Aquest bloc ha centrat el seu debat en els aspectes territorials de la comarca i en les estratègies a abordar com a territori. De com el Baix Llobregat és la porta d'entrada a Barcelona, no el camí de pas cap a Barcelona. Han aparegut les avantatges i els inconvenients de la proximitat a Barcelona, la complexitat de relacions amb BCN i l'AMB. També s'han evidenciat les diferents realitats del Baix Llobregat.

Es detallen a continuació diferents **ítems d'interès** apareguts en el debat del **bloc 3**, que en si mateixos ja apunten algunes propostes. Entre aquests tenim, per exemple:

- És cert que fins fa poc érem l'abocador de BCN i el pati del darrere, ara som la porta d'entrada. Per a nosaltres el Baix Llobregat és una integració de sistemes: un espai marítim, fluvial, forestal, agrícola, urbà i productiu. El Baix no és només camí de pas a BCN, sinó un lloc per a quedar-s'hi, estar-hi i disfrutar-ho.
- Tenim de tot. Territorialment el Baix és un gran potencial, però administrativament, és on s'ha d'incidir. Hi ha l'AMB i el Consell Comarcal, per tant és important que aquells municipis que no estan sota l'aixopluc en alguns àmbits competencials de l'AMB, ho estiguin sota l'aixopluc essencialment del Consell Comarcal.
- Espais de mancomunació, mirada cap el nord i fomentar una visió molt més ampla del que és Baix Llobregat i sobre tot connectar amb altres comarques que tenim al costat (mirada cap a endins i mirada cap a enfora).
- La realitat d'ara és la que és, per tant les estratègies de tota la comarca han d'existir. Hem de ser espavilats i intel·ligents... i per tant, aquella realitat (diferenciadora) gestionada per als municipis que estan dins de l'AMB no tindrien sentit (des d'una estratègia comarcal). Aquestes accions des del punt de vista econòmic, social, d'infraestructures sense tenir en compte la resta de la comarca, seria un gran error. Si l'àrea metropolitana gestiona només per a aquest àmbit és un error estratègic, (el territori) perd potencialitat.
- Hem d'aprofitar les potencialitats de BCN, però també vetllar perquè les comunicacions entre els pobles de la comarca siguin més fàcils i fluides.
- La dinàmica centre-perifèria, entre BCN i els municipis de l'entorn, i especialment del Baix Llobregat, ha estat des de sempre, però cal tenir present que el veí geogràfic no l'esculls, el tens per sempre i per tant cal establir relacions des d'una certa igualtat. Cadascun pesa el que pesa, però les relacions que siguin de col·laboració i de cooperació.
- És perfectament sostenible la ciutat real molt ampla i la pervivència de diferents municipis. La realitat de la ciutat hauria de ser més policèntrica i no amb un únic

centre, que és el que hem reivindicat històricament -des del 80- els municipis de l'entorn. Tots volem tenir un centre potent i àrees de centralitat als municipis, no només a Barcelona.

- El fet d'estar a prop de BCN és un avantatge indiscutible en molts aspectes i un inconvenient si es fa una planificació que no té en compte el territori.
- Hi ha un tema que encara està per resoldre, un tema de debat que és el concepte àrea metropolitana i el concepte regió metropolitana. El fet metropolità més enllà del continu urbà que és l'àrea, és evident que afecta un territori més extens que la pròpia àrea metropolitana, i per tant en un context de regió metropolitana sí que tenen sentit els consells comarcals i les comarques, que poden actuar de col·laboració i contrapès amb la gran ciutat que és BCN.
- Ens trobem en una comarca amb dues realitats molt diferenciades. Estan els pobles metropolitans, que en realitat cada dia són més un barri de BCN, i està la realitat dels pobles petits i els pobles del nord. Si ens fixem, hi ha una manca de cohesió entre aquestes zones, en la seva vertebració.

Com a conclusió de les aportacions realitzades durant la sessió, es podrien inferir algunes **idees clau** a tenir en compte, com les següents:

- ✓ *El Baix Llobregat és, i sempre ha estat, territori d'acollida. Però per a poder donar acollida s'han de garantir drets socials i feina.*
- ✓ *Es necessiten polítiques destinades a la cohesió social dins de la diversitat, per a garantir una bona gestió de l'acollida. No hi ha cohesió social si no hi ha reconeixement de la diversitat i garantia dels drets socials.*
- ✓ *El Baix Llobregat és una comarca amb dues realitats: la realitat dels municipis que formen part de l'àrea metropolitana de Barcelona i la realitat de la resta de municipis, especialment els de muntanya i els de la zona nord, més allunyats de la metròpoli. Hem de impulsar la cohesió social a tota la comarca, sota uns valors i identitat compartida.*
- ✓ *El Baix Llobregat és un territori complex que necessita una redefinició. S'ha de mirar cap al nord, cap al riu, cap a les muntanyes, cap al mar, cap al delta, cap a la vall, i no dependre exclusivament de la mirada a la Gran Barcelona.*
- ✓ *Cal definir exactament les funcions de cada administració, per a evitar duplicitats o una gestió poc eficaç. Es tracta de ser propers i útils als ciutadans. El Consell Comarcal és fonamental per a defensar els interessos comuns, i de manera especial els dels petits municipis que estan fora de la influència de les urbs metropolitanes.*

- ✓ *El Baix Llobregat és una comarca dinàmica i fonamental per a l'expansió de la gran Barcelona. Aporta productivitat i serveis, però necessita una segona mirada a la industrialització i apostar per altres sectors, com l'agricultura i el Parc Agrari.*
- ✓ *Al Baix Llobregat hi ha port, aeroport, gran indústria i comunicacions terrestres. Estem en un pol privilegiat per a ser la porta d'entrada i sortida de la logística de Catalunya. Però és necessari un major reconeixement.*
- ✓ *Cal fer una aposta decidida per l'economia social i col·laborativa, creant sinèrgies entre les administracions, la indústria i el teixit associatiu (economia col·laborativa).*
- ✓ *Cal apostar per la innovació, la creativitat i la col·laboració entre el mont acadèmic i de la recerca i les empreses (campus tecnològic de Castelldefels).*
- ✓ *S'ha de fer una reivindicació més forta i contundent per la mobilitat al territori, reclamant la millora de les infraestructures i del transport a la comarca. Cal connectar la comarca de manera molt més eficaç, no només amb Barcelona, sinó també entre els mateixos municipis del Baix Llobregat i entre el Llobregat i les comarques veïnes.*
- ✓ *S'ha de resoldre un concepte cabdal per tal d'avançar en la configuració i l'encaix territorial: parlem d'Àrea Metropolitana, o comencem a pensar en Regió Metropolitana?*